

grešnike, za posamezne izmed njih (nečistnike, pijance, kleparje, za živeče v sovraštvu, za neverne itd.);

6. za različne ljudi; za bolnike in trpeče, za take, ki so v stiski, za umirajoče in za umrle;

7. za bližnje osebe: za župljane vobče, za spovedance, zlasti za tiste, katerim so spovedniki morali odreči odvezo in ki so posebno milosti, za vse, ki so se moji priprošnji priporočili, za tiste, katerim sem morebit dal pohujšanje, za tiste, ki me ne morejo videti, ki so mi kaj slabega storili, za domače, za sorodnike, za prijatelje.

8. za razna duhovska opravila: za pridigo, za krišćanski nauk, za spoved, za bolnike in siromake;

9. za širše kroge: za vso škofijo, za sveto Cerkev, za papeža, za škofe in duhovnike, za učitelje in učiteljice, za civilne zakone, za tiste, ki imajo grešna znanja, za vse vojake, padle v prvi in drugi svetovni vojni, za poročene, za razne redove, za misijone med pogani, za krivoverce in ločene brate, za mlačne v veri, za svetne poglavarje, za posamezne države, za dežele in dele sveta, in sicer na način, kako potrebujejo pomoči Gospodove.

Tako se mi je zdelo, da me obdajajo v molitveni uri tisoči in tisoči, ki potrebujejo prošnje, ki me prosijo te duhovne milošćine. Kolikokrat so posebne okolišćine glasno zahtevale pomoči in molitve: posebne dušne potrebe, žalostni dogodki, nesreče, dušne nevarnosti, stiske posameznih in celih dežel. Oh, koliko ima zemlja dušnega in telesnega uboštva. Kdo bi bil za to brezbrizen? Kada tolažba za nas, da moremo pomagati z molitvijo.

Večkrat sem se vprašal, ali smem upati, da moja slaba molitev, katero razdelim na toliko strani, tudi res vsestransko koristi in pomaga?

Kako bi mogel to upati, ko bi bil sam? A stopal sem pred prestol Božji sklicevaje se na zasluge presv. Srca Jezusovega, s katerim sem se združeval pred molitvijo, opiraje se na neskončno zasluženje njegove sv. daritve, s katero sem se povezal; slednjič ozirajoč se na priprošnjo preblazene device Marije in vseh svetnikov. Postal sem pln svetega poguma in bil sem k Kristusu in njegovih svetnikih z vsem bogat.

Zato mi je veselej dlobno delo, ko sem po molitvi (o poltreh) opravil še križev pot. Pri posameznih postajah sem ponavljjal svoje prošnje in obnem daroval Gospodu zasluženje trpljenja in muk Kristusovih kot prošnjo daritev.

In ker sem tudi med križevim potom, kakor poprej v molitvi, dajal svoje prošnje Gospodu v tako dragocenem spremstvu, sem misli, da nisem preveč predrzen, ko sem na kom dal blagoslov vsemu svetu. Ali je torej čudno, da sem bil veselj tako srečen, ko je bila ura tri?

Franc RAMPRE

VIJESTI

Homiletsko-liturgijski tečaj. U Zagrebu je 19, 20. i 21. veljače održan vrlo uspješni homiletsko-liturgijski tečaj. Sudjelovalo je oko 600 svećenika iz svih krajeva naše zemlje. Kroz tri dana tečaja održano je ovih devet predavanja: Kriza i obnova propovjedništva (Dr Đ. Gračanin), Liturgija i propovjedanje (O. dr M. Kirigin),

Temeljna načela krigmatike (Msgr. dr J. Pogačnik), koreferat: Uloga kerigmatičke teologije u propovijedanju dogme (O. dr R. Brajčić), Problematika modernog čovjeka (O. M. Škvorc), Uvjeti uspjeha propovijedi (P. Žanić), Moralne teme u propovijedanju (O. dr J. Kuničić), Liturgija i Biblija kao izvori propovijedanja (O. dr Duda), Teologija propovijedanja (O. dr T. Šagi-Bunić) i Mistagoško tumačenje perikopa (Msgr A. Pichler). Predavanja će biti objavljena u posebnoj knjizi.

Sastanak ILO-a. Prije i poslije homiletsko-liturgijskog tečaja održane su u Zagrebu dvije sjednice ILO-a. Uz preuzv. Predsjednika i članove prisustvovali su i neki članovi DLO-a. Raspravljalo se o ovogodišnjem i dogodišnjem tečaju koji bi imao razgrahiti temu: Liturgijska konstitucija II vatikanskog koncila. Također se raspravljalo o radu i izdanjima ILO-a te o sastanku profesora liturgike koji bi se slijedećeg ljeta imao održati u Makarskoj.

Pismo koncilskim ocima. Na blagdan Bogojavljenja upravio je Sv. Otac pismo biskupima cijelog svijeta kao i drugim koncilskim ocima u vezi s koncilskim radom između prvog i drugog zasjedanja. To je pismo objavljeno u Vatikanu 7. veljače a govori o odnosima između koncilskog središta u Rimu i pojedinih koncilskih otaca, o ulozi klera i laika, o ciljevima koncila obzirom na cjelokupno kršćanstvo i čovječanstvo (Kirchenzeitung für das Bistum Hildesheim 1963, 8, 7).

Koordinaciona komisija. Iz velikog mnoštva shema koje su predložene koncilu potrebno je izabrati ono što je najvažnije. Isto tako je potrebno uskladiti rad koncilskih komisija. U tu svrhu imenovao je Sv. Otac 6. XII prošle godine posebnu koordinacionu komisiju koja se sastoji od šest kardinala i predsjednika svih drugih komisija. Ta je komisija otpočela radom 21. siječnja (Kirchenzeitung für das Bistum Aachen 1963, 7, 11).

Početak nove epohe. Kardinal Leger i nadbiskup Rouena Msgr Martin ističu da s drugim vatikanskim saborom počinje nova epoha crkvene povijesti (Ibid. 10).

Koncilski sastanak. Koncilski oci s područja njemačkog jezika održali 5. i 6. veljače sastanak u Münchenu kao pripremu za drugi period koncila. Bilo je prisutno 43 biskupa iz Njemačke, 12 iz Austrije, 2 iz Švicarske, 10 njemačkih misijskih biskupa, te biskupi Haarlema, Kopenhagena, Stockholma, Strassburga i Namura. Raspravljalo se o Crkvi i crkvenim službama (Kirchenzeitung für das Bistum Hildesheim 1963, 7, 2).

Značenje koncila. Na završetku ekumenskog sastanka u Loccumu, 7. veljače, predsjednik vijeća evangeličke crkve u Njemačkoj D. Scharf naglasio je izvanredno značenje II vatikanskog koncila za cijelo kršćanstvo. Na njega je posebno djelovao otvoreni nastup južnoameričkog episkopata na koncilu (Ibid.).

Spomen-crkva. Na uspomenu II vatikanskog sabora posvetio je biskup gradišćanskih Hrvata Laszlo novu crkvu sv. Križa u turističkom mjestu Moerbisch u blizini austrijsko-mađarske granice (Kirchenzeitung für das Bistum Aachen 1963, 7, 11).

Zaključci koncila. Kardinal Döpfner, član koordinacione komisije, dao je izjavu preko bajerskog radija da od koncila ne možemo očekivati neke senzacionalne zaključke, ali će sigurno biti vrlo

značajnih smjernica za život i rad Crkve u skoroj budućnosti. Ta će razjašnjenja biti osnovica za rješavanje mnogih problema dušobrižništva, laičkog apostolata, odgoja klera, redovništva, misijskog rada Crkve, novog crkvenog zakonika (Ibid.).

Objavljenje Crkve. Prigodom otvora II vatikanskog sabora jedan pravoslavni monah objavio je studiju u kojoj tvrdi da ovim saborom počinje vrijeme savršenog objavljenja Crkve — »eklesiofania« (Inf. cath. intern. 1963, 184, 4).

Odjek vatikanskog sabora u Moskvi. Poslije povratka s prvog perioda zasjedanja sabora delegati ruske pravoslavne Crkve dali su najpovoljnije izjave. Moskovski patrijarhat zauzeo se s uspjehom kod sovjetske vlade za oslobođenje katoličkog metropolita Slipyja. Monge moskovske novine donosile su izvratke iz papinih govora (Ibid. 183, 8).

Obavijesti o radu sabora. Biskup St. Pöltena dr F. Zak i revija »Stimmen der Zeit« predlažu da bi za vrijeme drugog perioda zasjedanja trebalo dati novinarima potpuni uvid u rad sabora da tako javnost može dobiti točne i cjelovite informacije (Der Sonntag 1963, 7, 24; Kirchenzeitung für das Bistum Aachen 1963, 7, 11).

Sinoda u Bolonji. Nedavno su objavljeni akti dijecezanske sinode što je održana u Bolonji 1961. g. pod presjedanjem kardinala G. Lercaro. Mnogi zaključci te sinode mogu poslužiti kao siguran putokaz na putu liturgijske obnove pa neke ovdje donosimo: — Da bi se naglasilo da je Pričest najpotpuniji čin sudjelovanja u sv. Misi, neka se pričestuje česticama posvećenim na istoj Misi barem prigodom prve Pričesti, vjenčanja, na župskoj Misi i kad u župi celebrira Ordinarij (22). — Razborit razlog dostaje da se Pričest dijeli izvan Mise. Na blagdane redovito ima manje razloga da se tako postupa (23). — Da ne bi vjernici pobrkali vrijednost pojedinih liturgijskih čina i smatrali da je euharistijski blagoslov važniji od Mise (jer se vrši s više ukrasnih elemenata), naređujemo da se iza Mise ne drži takav blagoslov ni s pokaznicom ni s piksidom. Sasvim je druga stvar ako iza Mise slijedi procesija koja završava s euharistijskim blagoslovom. Ako se drži večernja Misa, neka se blagoslov premjesti u drugo vrijeme (30). — Neka kroz cijelu uskrsnu osminu krstionica bude ukrašena svjetlima i cvijećem, i neka se pozovu vjernici da je posjećuju moleći ispovijest vjere (Vjerujem) i sinovsku molitvu (Oče naš) (41). — Električno svjetlo je u svrhu kulta sasvim zabranjeno. Prema tome se ne smije upotrebljavati ni kao vječno svjetlo, ni pred izloženim Svetotajstvom, ni u tabernakulu (92). — U crkvi je zabranjeno umjetno cvijeće. Na oltaru neka se ne stavljaju posude s cvijećem. To se može razborito učiniti u prezbiteriju i u lađi crkve (93). — Zabranjena je bilo za vrijeme liturgijskog čina, bilo za vrijeme pobožnih vježbi svaka glazba koja ne odgovara dostojanstvu bogoštovlja. Napose je zabranjeno: a) »solo« pjevanje, b) izvođenje, pače i samim orguljama, slijedećih skladbi: »Ave Maria« od Arcadelta, Largo od Händela, »Ave Maria« od Schuberta, »Ave Maria« od Gounoda, »Agnus Dei« od Bizeta... (144). — Popis zabranjenih skladbi mora biti izvješten u svakom koru (145). — Osim raspela smije na oltaru biti još samo slika naslova oltara (154). — U svakoj crkvi neka bude samo jedna Gospina slika (155). — Svaka umjetnina u crkvi neka ima potvrdu priznatog umjetnika. Serijski izrađene stvari neka se ne unose u

orkvu (158). — Neka se svakog dana pročita na Misi poslanica i evanđelje na živom jeziku (189). (Ephemerides liturgicae 1962, 6, 458—465).

Bogoslužje na esperantu. U Valenciji se svake godine na blagdan zaštitnika mjesta drži služba Božja za autora esperanta L. Zamenhafa. Preko sv. Mise pjevaju se pjesme i drži se propovijed na esperantu (Der Sonntag 1963, 2, 20).

Misal na finskom jeziku. U Finskoj su izdanja katoličkih knjiga vrlo rijetka jer od cjelokupnog pučanstva (4,3 milijuna) ima samo 2.200 katolika. Biskupija Helsinki, što je uspostavljena g. 1955, obuhvaća čitavu Finsku. Napokon su i finski katolici dobili izdanje misala na latinskom i finskom jeziku (Kirchenzeitung für das Bistum Aachen 1963, 7, 4).

Reforma brevijara. Splitski biskup preuzv. Dr F. Franić, kao i većina drugih biskupa, nakon povratka s koncila prikazao je njegov rad i ciljeve. Za liturgijsko-pastoralnu obnovu vrlo je važno njegovo gledište o reformi brevijara: »...Zašto se ne bi mogla Prima moliti odmah poslije jutarnje Mise, prije početka rada, kada joj to vrijeme baš odgovara? Zašto se ne bi Tertia i Sexta molile u određene im časove, kao što danas molimo Andeo Gospodnji u 12 sati, pogotovo ako bi se skratile i eventualno molio jedan, za svaki pojedini dan isti psalam s nekom istom molitvom koja ne bi bila uzeta iz liturgije toga dana, nego prilagođena satu u koji se moli? Za Nonu nema poteškoća da se moli u 3 s. poslije podne. Još manje ima poteškoće za Kompletorij, za koji su neki biskupi tražili da se ispit savjesti barem od 5 minuta naredi... Dakle ono što se moli s narodom neka se moli na narodnom jeziku, bilo da se radi o Misi ili o božanskom oficiju, a brevir kada ga molimo mi svećenici napose od naroda, bilo sami, bilo zajedno, bilo u koru, da ga molimo na latinskom jeziku. To je logika koja doista za naše prilike odgovara pa sam se odvažio da je iznesem pred saborske oce, te sam dodao da bi to jako pogodovalo širenju brevira među laicima, u crkvi s narodom, kada bi svećenik udovoljio tom molitvom (na živom jeziku) svojoj dužnosti moljenja brevira. To bi i brevir napokon moglo učiniti doista **liturgijskom**, to jest **narodnom** molitvom, kada bi ga svećenik s narodom molio. Tada bi Crkva mogla možda da prizna i običnim kršćanima njihovo moljenje brevira kao liturgijsku molitvu (Služb. vjesnik bisk. splitske i makarske 1963, 1—2, 20).

Sv. Pismo u sve kuće. Biskup grada Bilbao (Španjolska) pokrenuo je akciju da se u svim kućama čita Sv. Pismo. U pastirskom pismu što ga je tom prigodom napisao naglašava da odijeljeni kršćani mnogo čitaju Sv. Pismo, dok španjolski katolici to smatraju neke vrste »zabranjenom zonom« (Kirchenzeitung für das Bistum Hildesheim 1963, 6, 2).

Kardinal Bea u Danskoj. Prvi put od vremena protestantske reforme (g. 1536) posjetio je službeno Dansku jedan visoki dostojanstvenik katoličke Crkve. To je bio kardinal Bea koji je tamo boravio od 24. do 28. siječnja. Kralj Fridrik IX primio ga je u dvorcu Amalemborg. U Kopenhagenu na skupu od 1.500 učesnika (među kojima su bili 4 protestantska biskupa i danski ministar bogoštovlja) održao je govor, a iza njega je govorio protestantski

biskup Westergaard Madsen koji je zahvalio kardinalu na neumornom radu za jedinstvo kršćana. U tom govoru on je rekao: »Nije moguće u jedan čas premostiti nesporazume mnogih stoljeća, ali mi vas od srca cijenimo« (Der Sonntag 1963, 5, 4).

Molitva za jedinstvo. U zajedničkom radnom listu uputili su katolici i protestanti Japana prigodom svjetske molitvene osmine poziv pripadnicima jedne i druge konfesije da mole za jedinstvo kršćana (Kirchenzeitung für das Bistum Aachen 1963, 7, 16).

Zajedničkim silama. U mjestu St. Oederode (Holandija) i katolici i protestanti počeli su zidati crkvu. U smislu ekumenskog nastojanja odlučili su da se međusobno pomažu. Jedan isti financijski pothvat potpomaže izgradnju jedne i druge crkve (Tag des Herrn 1962, 47, 186).

H. Ikeda kod Sv. Oca. Japanski ministar-predsjednik Hayato Ikeda pod konac prošle godine posjetio je Sv. Oca. Poslje tog posjeta izjavio je pred japanskim kardinalom Tatsuo Doi: »Pred više od 20 godina izgubio sam tjelesnog oca, no danas sam našao drugog oca«. A u svojoj novogodišnjoj poruci piše: »Ličnost koja je za moga posjeta Evropi na mene učinila najveći utisak bio je Papa. On je na mene duboko djelovao ne samo kao vjerski vođa, nego također i kao čovjek koji u sebi utjelovljuje sve one osobine koje sam u životu najviše cijenio« (Kirchenzeitung für das Bistum Hildesheim 1963, 5, 2).

Krštenja u Koreji. Nedavno je nadbiskup Seula Paul Ro podijelio sv. Krst desetorici uglednih korejskih ličnosti. Među njima je jedan sudac korejskog vrhovnog suda, jedan viši mornarički oficir i bivši ministar obrane. Među ovom desetoricom je i Lee Kapsung koji je jedini još na životu od onih 33 Korejca što su 1. ožujka 1919. potpisali povelju korejske nezavisnosti. Istog dana kršteno je još 37 oficira korejske vojne akademije (Kirchenzeitung für das Bistum Aachen 1963, 7, 4).

Pastoralna velikodušnost. Španjolski episkopat je zaključio da kroz slijedeće tri godine pošalje u Južnu Ameriku 1.500 španjolskih svećenika (Der Sonntag 1963, 5, 4).

Časopis »Katolski Posol«. U siječnju ove godine navršilo se 100 godina da je u Bautzenu na jeziku Lužičkih Srba počeo izlaziti časopis »Katolski Posol«. Godine 1939. tražio je Gestapo da časopis mora izlaziti na njemačkom, a kad je urednik to odbio, bio je zabranjen. U jesen 1950. list je počeo ponovo izlaziti (Tag des Herrn 1962, 49, 198).

Anglikanci mole za Papu. Poglavar anglikanske crkve Dr Ramsey u govoru što ga je održao na Božić pozvao je vjernike da mole za Papu: »Mi moramo danas moliti za Papu Ivana XXIII da mu Bog da zdravije i snagu pa da može nastaviti svoje djelo ljubavi« (Inform. cath. intern. 1963, 184, 7).

Umro o. dr Svetozar Petric. Dugogodišnji profesor, pisac i pastoralni radnik dovršio je zemaljski život 8. siječnja. Veličanstvenom sprovodu u Čapljini prisustvovao je mnogobrojni svijet i 46 svećenika na čelu s preuzv. biskupom drom P. Čulom i franjevačkim provincijalom o. Z. Čorićem. Pokojnik je do posljednjeg časa bio nevan i aktivan. Zadnjeg dana života blagoslovio je oko 120 kuća (o. V. V.).